

Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII / 222 / 2010
Rady Gminy Osina z dnia 29 czerwca 2010 roku

GMINA OSINA

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
WĘGORZA**

NA LATA 2010 – 2017

Węgorza, czerwiec 2010 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Ogólna charakterystyka miejscowości	4
1.1. Położenie	4
1.2. Historia	5
1.3. Ludność	6
2. Identyfikacja zasobów miejscowości	7
2.1. Dziedzictwo kulturowe	7
2.2. Zasoby przyrodnicze	9
2.3. Obiekty i tereny	10
2.4. Infrastruktura społeczna	11
2.5. Infrastruktura techniczna	12
2.6. Rolnictwo	13
2.7. Kapitał społeczny	15
3. Analiza mocnych i słabych stron (SWOT)	18
4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne	20
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i wizja rozwoju	23
5.1. Zadania przewidziane do współfinansowania w ramach PROW w latach 2010-2015 na terenie miejscowości Węgorza	24
5.2. Zadania przewidziane do realizacji w latach 2010-2017 z innych środków (poza PROW na terenie miejscowości Węgorza	26
5.3. Opis zadania (operacji) planowanego do realizacji w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW	27
Podsumowanie	30

Załącznik Nr 1 – projekt zagospodarowania terenu działki nr 157/2

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza wykonany został na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z p. zm.). Plan został opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

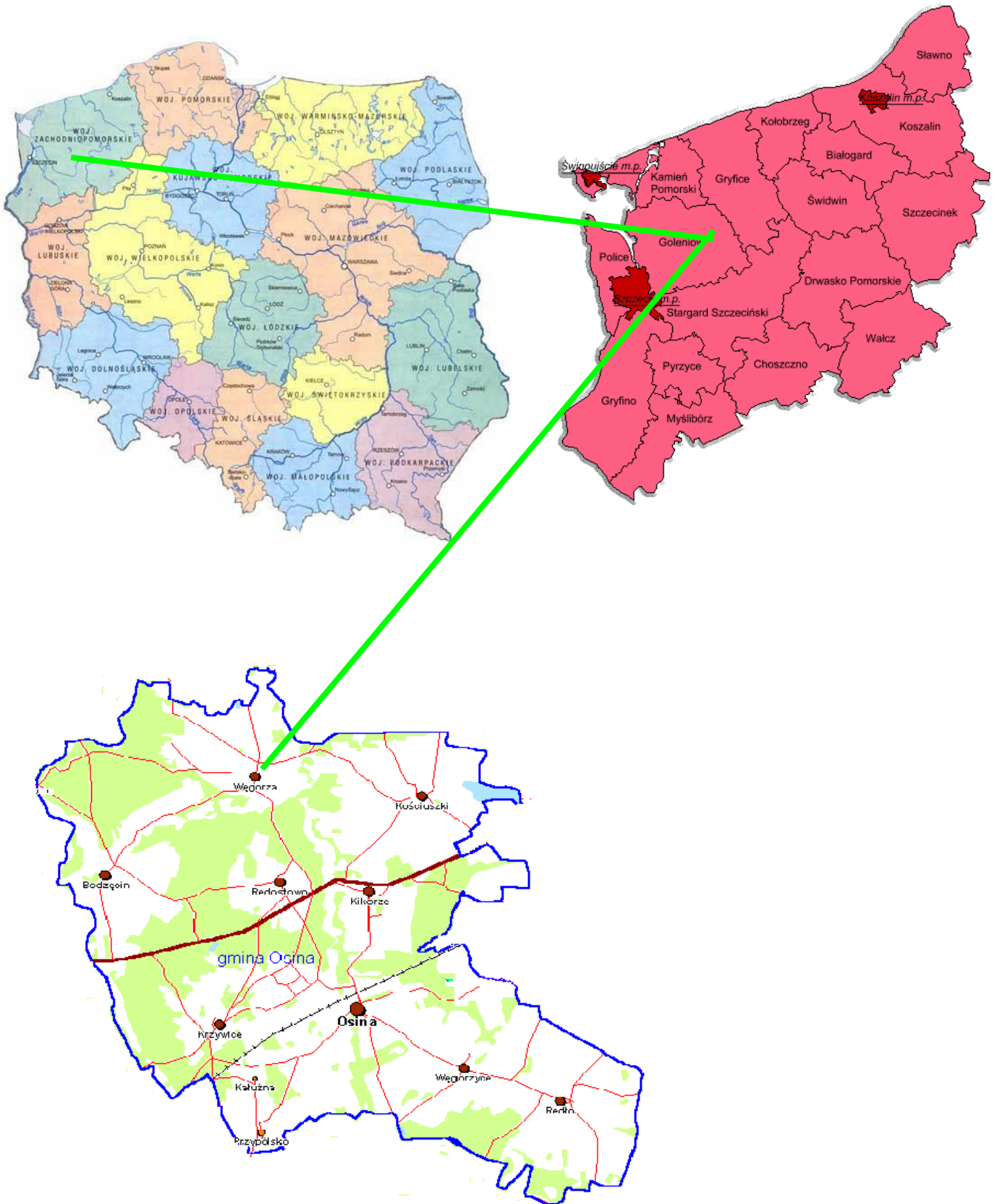
Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców oraz instytucji i organizacji funkcjonujących na jej terenie. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

1. Ogólna charakterystyka miejscowości

1.1. Położenie

Węgorza – miejscowość położona w północnej części gminy Osina, wzdłuż drogi powiatowej nr 0746Z. Sołectwo od północy graniczy z gminami Nowogard i Przybiernów a od zachodu z gminą Goleniów. Po południowych obrzeżach miejscowości przepływa rzeka Stepnica.

Zachował się pierwotny, lokacyjny układ przestrzenny wsi. Zwarta ulicówka o układzie południkowym. Liczne przykłady zachowanego, tradycyjnego budownictwa ryglowego w tym wielu o znacznej wartości zabytkowej.

1.2. Historia

Pierwsze dane o wsi (Alt Fanger) sięgają 1770 oraz 1788 r. Osadzono tu wtedy 2 małe gospodarstwa chałupnicze (trzecie gospodarstwo powstało dopiero w roku 1817). Następne dane z 1872 – wg H. Berghausa – dotyczą roku 1805. Według tego autora istniało tu wtedy 5 zagród chłopskich, pełno rolnych (z czego jedno gospodarstwo należało do pierwszego we wsi sołtysa), 1 gospodarstwo średniorolne oraz 4 zagrody chałupnicze (małorolne), połączone z jednym gospodarstwem zagrodniczym. W tej części starej wsi istniała też wydzielona niewielka działka kościelna o powierzchni 28 Mg (7 ha) należąca do filii parafialnej parafii w Strzelewie (Strelowhagen).

W ciągu lat 1806-1816 prawie wszyscy chłopcy zostali dzierżawcami swoich posiadłości na prawie dzierżaw wieczystych. Wieś stanowiła domenę państwową (od 1824 r. należała do Urzędu Inwestytury w Nowogardzie). Według danych H. Berghausa, w roku 1872 wieś liczyła 24 gospodarstwa rolne z 25 budynkami mieszkalnymi i 36 budynkami gospodarczymi (wolnymi od opłat podatkowych). Stan ludności wynosił 185 osób, a areal 2745 Mg (686 ha).

Wieś rycerska – Neu Fanger

Obok domeny państwowej (Alt Fanger) istniało, od II połowy XIV w. do początków XIX w., stare lenno rycerskie. Lenno zasiedlono w części jeńcami węgierskimi (pochodzącymi prawdopodobnie z czasów walk ks. Kaźka Wołogojskiego z Ludwikiem Węgierskim w latach 1370-1377).

W roku 1804 dobra te zostały zakupione przez wysokiego urzędnika kameralnego z Nowogardu – Gottloba Andreasa Waldemanna wraz z 3 małorolnymi zagrodami. W ten sposób dobra rycerskie przeszły w ręce mieszczańskie.

W roku 1806 dobra odziedziczył syn Gottloba – Friedrich Wilhelm Waldemann, który po kilku latach traci je całkowicie na skutek rozrzutnego trybu życia.

Następne dane źródłowe z roku 1826 r. mówią, że omawiane dobra przeszły w drodze licytacji w ręce innych właścicieli, m.in. Christlieba Ritter z Nowogardu.

Już w roku 1830, w ramach akcji parcelacyjnej, gospodarstwo zostaje podzielone na 19 nowych siedlisk rolnych. Zaś do roku 1836, w wyniku dalszej parcelacji – na 24 gospodarstwa rolne. W latach 1836-1845 następuje dalsze rozdrobnienie ziemi byłego majątku na 35 oddzielnych gospodarstw.

Około roku 1872 nowa wieś (Neu Fanger) obejmowała łącznie 1391,5 Mg (468 ha) gruntów rolnych. Zaludnienie wynosiło 345 osób, zabudowa to 41 budynków mieszkalnych oraz 42 budynki gospodarcze (wolne od obciążeń podatkowych).

1.3. Ludność

Węgorza to druga pod względem liczby mieszkańców wieś w Gminie Osina. Zamieszkuje ją 341 mieszkańców w tym 175 kobiet i 166 mężczyzn. Osoby w wieku emerytalnym (kobiety 60 +, mężczyźni 65 +) stanowią 13,8 % mieszkańców, a dzieci i młodzież (poniżej 18 roku życia) to 25,5 % populacji miejscowości.

Mieszkańcy Węgorzy stanowią 11,7 % ludności Gminy Osina.

Liczba budynków mieszkalnych – 78

Liczba gospodarstw domowych – 141

Liczba mieszkańców m. Węgorza

Lp.		Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	Wiek przedprodukcyjny	45	42	87
2.	Wiek produkcyjny	99	108	207
3.	Wiek poprodukcyjny	31	16	47
Razem		175	166	341

Stan na dzień 28.02.2010 r.

2. Identyfikacja zasobów miejscowości

Analizę zasobów miejscowości przeprowadzono na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych w Urzędzie Gminy Osina.

Zasoby miejscowości to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

2.1. Dziedzictwo kulturowe

Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela

Wpisany do rejestru zabytków Nr rej. 453. Kościół salowy, murowany z kamienia, zbudowany na przełomie XV/XVI w., dzwonnica ryglowa z XVIII w. Kościół orientowany, po-sadowiony w płn części wsi. Z elementów wyposażenia zachowała się granitowa chrzcielnica wmurowana w zach. ścianę kościoła. Nieregularna parcela (teren dawnego cmentarza przykościelnego) wyznaczona murowanym ogrodzeniem. W części zachował się drzewostan komponowany. Nagrobki usunięto.

Kościół pw. Św. Jana Chrzciciela w Węgorzach

Cmentarz przykościelny

Pozostałości starodrzewu komponowanego. Nagrobki usunięto. Stanowi otoczenie zabytkowego kościoła-zakwalifikowany do wpisania do rejestru zabytków.

Cmentarz polowy (koniec XIX w.)

Położony w płu-zach. części wsi, przy drodze polnej. Rozplanowany na rzucie trapezu. Brak cennego starodrzewu komponowanego. Nagrobki usunięto. Cmentarz czynny. Nie zachodzi konieczność objęcia ochroną konserwatorską.

2.2. Zasoby przyrodnicze

Wieś Węgorza położona jest na obrzeżach Puszczy Goleniowskiej. Bogate w runo leśne (jagody, grzyby) okoliczne lasy pozwalają miejscowym i przyjezdnym spędzać miło i pożytecznie wolne chwile. Na terenach położonych wokół miejscowości znajduje się kilka planowanych do utworzenia użytków ekologicznych związanych jest z siedliskami bagiennymi, mszarnymi i wodnymi.

Forma ochrony: użytek ekologiczny **“Węgorza Kolonia I”**

Lokalizacja : Węgorza Kolonia 0,5 km NW

Przedmiot ochrony : Obiekt o znaczeniu biocenotycznym i faunistycznym, mozaika fitocenozy turzycowiskowych, stanowiska zwierząt chronionych.

Charakterystyka przyrodnicza : przesuszone śródlądowe bagno z mozaiką fitocenozy turzycowiskowych oraz zarastające laki pocięte kanałami (połączonymi z Gowienicą).

Miejsce lęgowe m.in. derkacza i żurawia.

Forma ochrony: użytek ekologiczny faunistyczny **“Węgorza Kolonia II”**

Lokalizacja: Węgorza Kolonia 1,5 km OON; jezioro z przyległym płatem łąk i łozowiskiem oraz starą żwirownią.

Przedmiot ochrony : Cenne stanowisko florystyczne i miejsca lęgowe ptaków

Charakterystyka przyrodnicza : Wartościowe fitocenozy - zespół lilii wodnych w jeziorze , roślinność kserotermiczna na skarpach żwirowni Stanowiska chronionych gatunków roślin: grzybienie białe, grązel żółty, kocanki piaskowe. Walory faunistyczne: miejsca lęgowe chronionych gatunków ptaków (gągoł, perkoz dwuczuby) i płazów (rzekotka drzewna, ropucha szara, żaby).

Forma ochrony: użytek ekologiczny faunistyczny **“Derkaczowa łąka nad Trzachelką Strugą”**

Lokalizacja: łąki, Węgorza ok. 1 km N; nad Trzachelką Strugą

Przedmiot ochrony: Miejsce rozrodu i przebywania licznych gatunków ptaków

Charakterystyka przyrodnicza: Na łące występują m.in. gągoł, żuraw, derkacz, gąsiorek, przepiórka, kuropatwa, miejsce bytowania i rozrodu wielu gatunków płazów lęgnie się gągoł, a ponadto są one miejscem rozrodu rzekotki drzewnej, ropuchy szarej i żab (trawnej, jeziorkowej i moczarowej).

Na terenie gminy Osina stwierdzono występowanie wielu głązów i głązowisk o szczególnych cechach petrograficznych, czy położeniu, w tym trzy głązy narzutowe w okolicach Węgorzy.

1. na wschód od Węgorzy. Średnioziarnisty, szaro - różowy granit o obwodzie 4,2 m.
2. przy drodze Węgorza-Węgorza Kolonia. Średnioziarnisty, szary granit o obwodzie 3,9 m.
3. na polu na zachód od Węgorzy. Średnioziarnisty, jasnoszary granit o obwodzie 3,6m.

2.3. Obiekty i tereny

Węgorza posiada położone przy lesie boisko sportowe do piłki nożnej i siatkowej. W okresie wiosenno-letnim odbywają się na nim imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez Koło LZS Węgorza i Radę Sołecką.

Wieś posiada świetlicę wiejską (budynek wymaga kapitalnego remontu) w której odbywają się zebrania wiejskie, imprezy okolicznościowe organizowane przez miejscową społeczność. W jednym z pomieszczeń urządzona jest świetlica opiekuńczo-wychowawcza prowadzona i finansowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osinie. Dwa razy w tygodniu dzieci pod opieką pedagoga, spędzają przyjemnie czas na zabawie i nauce. Świetlica cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i ich rodziców.

W centrum miejscowości urządzony został plac zabaw.

Miejscowość posiada Punkt Biblioteczny, który jest filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Osinie. Do dyspozycji mieszkańców jest około 400 woluminów (co jakiś czas wymienianych). Punkt cieszy się małym zainteresowaniem mieszkańców (17 czytelników w 2009 r.)

Przez Węgorza przebiega szlak rowerowy pn. „Równina Nowogardzka”, który łączy cztery gminy : Osinę, Nowogard, Maszewo i Dobrą Nowogardzką. Szlak przebiega trasą o stosunkowo niewielkim pofałdowaniu terenu, w znacznej mierze przez tereny zalesione. Poprowadzono go drogami lokalnymi i gruntowymi głównie o nawierzchni asfaltowej.

Przez teren gminy Osina szlak przebiega bardzo atrakcyjnymi terenami krajobrazowymi. Po drodze można zwiedzić i podziwiać między innymi zabytkowe kościoły w Węgorzach, Bodzęcinie, Krzywicach, zabudowę ryglową w Węgorzach, torfowiska w okolicach Krzywic – „Krzywicki Mszar” i „Wrzosiec”, doliny rzek Stepnica i Pilesza (bardzo malownicze typowo polskie krajobrazy) piękne okazy drzew (dęby, buki, kasztanowce), kurhany z X w.

Budynek świetlicy

2.4. Infrastruktura społeczna

Edukacja – Dzieci i młodzież pobierają naukę w Szkole Podstawowej w Strzelewie (3 km) a w wieku gimnazjalnym w Zespole Szkół Publicznych im. Bronisława Malinowskiego w Osinie (9 km). Koszty dojazdu dzieci zarówno do Strzelewa jak i Osiny pokrywa Rada Gminy.

Opieka zdrowotna – Na terenie miejscowości nie ma infrastruktury ochrony zdrowia. Na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, mieszkańcy korzystają z usług lekarza rodzinnego (NZOZ „Proximus”), stomatologa i apteki w Osinie. Opiekę specjalistyczną zapewniają placówki znajdujące się poza obszarem Gminy.

Pomoc społeczna – mieszkańcy Węgorzy korzystają z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie. Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych oraz świadczeń pieniężnych, a także w innych formach dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób, rodzin wymagających pomocy.

Świadczenia niepieniężne obejmują pracę socjalną i pomoc rzeczową. Praca socjalna polega w szczególności na wspomaganie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwieniu osobom, rodzinom dokonania zmian postaw i zachowań koniecznych do przezwyciężenia ich problemów oraz doradztwie, polegającym na umożliwieniu zdobycia poprzez osoby, rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych wiedzy i umiejętności koniecznych do przezwyciężenia ich trudności. Pomoc rzeczowa polega na dostarczaniu żywności, odzieży, pomieszczeń mieszkalnych, opału, narzędzi pracy, leków, artykułów sanitarnych, środków ułatwiających obsługę, środków rehabilitacyjnych.

Świadczenia pieniężne udzielane są w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, przyznawanych decyzją administracyjną, wydawaną przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej.

2.5. Infrastruktura techniczna

Drogi i komunikacja - Wszystkie drogi przebiegające przez wieś są drogami powiatowymi. Ich stan techniczny i nawierzchnia pozostawiają wiele do życzenia.

W Węgorzach krzyżuje się kilka dróg :

- ✓ Nr 0746Z Kikorze – Czermnica
- ✓ Nr 0743Z Węgorza – Bodzęcin – Glewice
- ✓ Nr 0750Z Węgorza – Strzelewo
- ✓ Nr 0749Z Węgorza – Kościuszki

Dużą bolączką i utrudnieniem dla mieszkańców jest bardzo słaba i niewystarczająca komunikacja autobusowa.

Gazyfikacja – Węgorza podobnie jak pozostałe miejscowości gminy posiada sieć gazu ziemnego GZ 50. Większość gospodarstw domowych korzysta z gazu przewodowego zarówno do celów bytowych (kuchenki gazowe) jak i grzewczych.

Wodociągi

Węgorza posiada własne ujęcie wody ze stacją wodociągową. Właścicielem i operatorem ujęcia i sieci wodociągowej jest Przedsiębiorstwo Usług Wodnych i Sanitarnych (PUWiS) Sp. z o.o. Nowogard i zaopatruje w wodę 98 % mieszkańców.

Analiza stanu zaopatrzenia miejscowości w wodę wykazuje, że obecny stan wyposażenia uznaje się za prawidłowy i nie stanowi bariery rozwojowej.

Kanalizacja

Miejscowość Węgorza nie posiada kanalizacji. Ścieki gromadzone są w szambach, które opróżniane są przez specjalistyczny sprzęt należący do PUWiS Sp. z o.o. Nowogard.

Telefonizacja

W Węgorzach jest dostępna sieć telekomunikacyjna. Mieszkańcy mają zapewnione techniczne możliwości do zainstalowania telefonu, a także stałego dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Miejscowość jest również w zasięgu telefonii komórkowej.

Gospodarka odpadami

Mieszkańcy i przedsiębiorcy we własnym zakresie podpisują umowy z firmą wywozową tj. Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. Nowogard. Odpady trafiają na składowiska prowadzone przez Celowy Związek Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie, którego gmina jest członkiem.

W Węgorzach są również ustawione pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów; pojemniki siatkowe na plastik oraz typu igloo na makulaturę (niebieskie) i szkło (zielone i białe).

2.6. Rolnictwo i gospodarka

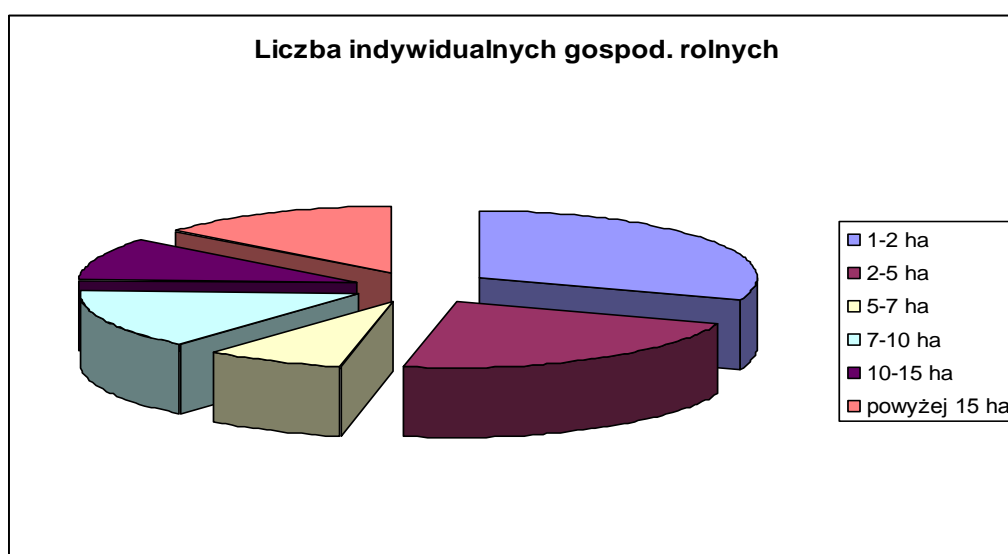
Gospodarka charakteryzuje się dominacją produkcji rolniczej w tradycyjnym kształcie i przy zachowaniu tradycyjnych kierunków upraw i hodowli. Rolnictwo jest

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010 - 2017

podstawowym źródłem gospodarki w tej miejscowości. Prawie cały obszar użytków stanowi własność gospodarstw indywidualnych. W uprawach dominują zboża i ziemniaki.

Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych według obszaru na dzień 31.12.2009 r.

1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 7 ha	7 – 10 ha	10 – 15 ha	powyżej 15 ha
15	11	4	7	5	7

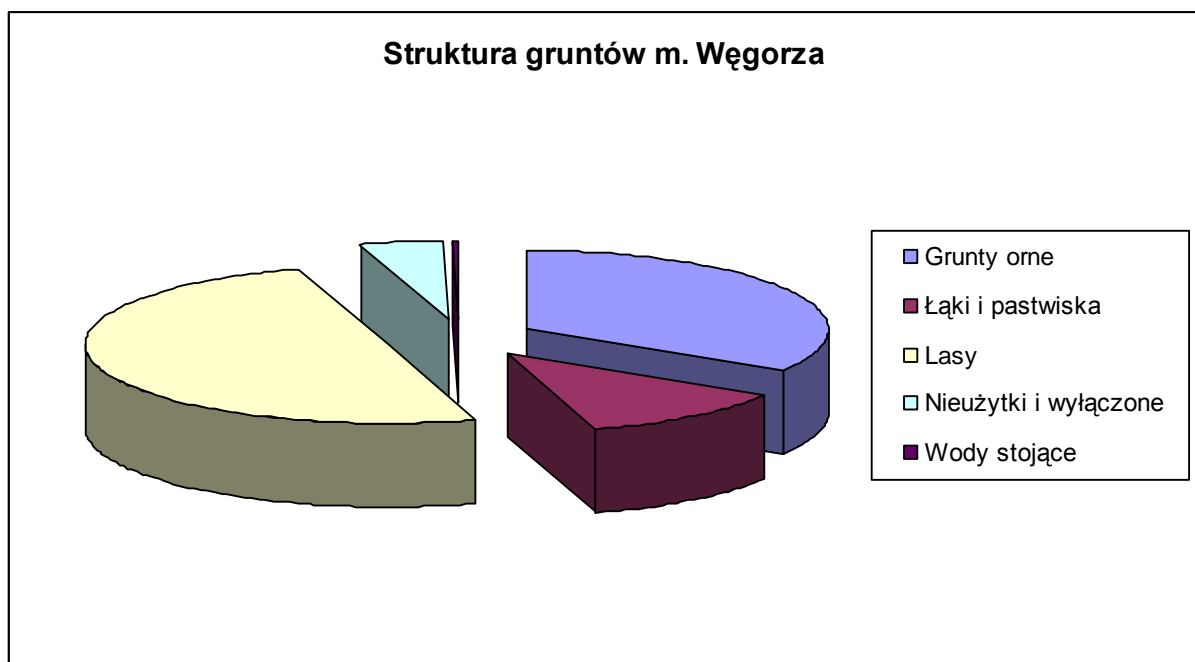

Struktura gruntów obrębu Węgorza

Lp.	Klasa i rodzaj gleb	III b (ha)	IV (ha)		V (ha)	IV+VIz (ha)	O (ha)	Razem (ha)
			IV a	IV b				
1.	Grunty orne „R”	6,70	165,14	107,22	101,48	45,54 + 42,94	-	469,02
2.	Łąki „Ł”	-	64,86		45,67	0,63	-	111,16
3.	Pastwiska „Ps”	1,96	15,32		16,21	3,68 + 7,87	-	45,04
4.	Lasy	„Ls”	5,24		9,94	24,03	648,55	687,76
5.		„Lz”	0,34		1,00	0,94	-	2,28
6.	Ws	-	2,55		-	-	-	2,55
7.	Wyłączone „Wyl”	-	-	-	-	-	57,58	57,58

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010 - 2017

8.	Nieżytki „N”	-	-	-	-	-	5,76	5,76
Razem		8,66	165,14	107,22	174,3	125,63	711,89	1383,43
			360,67					

Na terenie miejscowości działa zakład LMS METALTECH Sp. z o.o. zajmujący się produkcją konstrukcji metalowych. W gminnej ewidencji działalności gospodarczej zarejestrowanych jest 15 podmiotów z miejscowości Węgorza, działające przede wszystkim w branży usługowej i budowlanej (11 podmiotów), transportowej (3) i handlowej (1). Ponadto mieszkańcy Węgorzy utrzymują się z pracy zawodowej poza miejscem zamieszkania, rent, emerytur, zasiłków dla bezrobotnych oraz zasiłków z opieki społecznej.

2.7. Kapitał społeczny i ludzki

Jednym z najważniejszych czynników, świadczących o potencjale społeczności jest ludność zamieszkująca obszar wsi. Struktura demograficzna ma duży wpływ na formułowanie i wyznaczanie celów do zrealizowania w danej miejscowości.

Kształtowanie liczby ludności w miejscowości Węgorza w latach 1990-2009

Rok	Liczba ludności
1990	343
1995	379
2000	384
2005	350
2009	340

Powyższa tabela pokazuje, że liczba ludności miejscowości na przestrzenie 20 lat praktycznie nie uległa zmianie (3 osoby więcej). Końcówka lat 90-tych to tendencja wzrostowa do 384 osób w 2000 r.. Pierwsze lata XXI wieku to systematyczny spadek ludności Węgorzy.

Organizacje społeczne

Ochotnicza Straż Pożarna w Węgorzach liczy 17 aktywnych druhów. W remizie oczekuje na wyjazd do akcji zawsze sprawny, 40 letni samochód pożarniczo-gaśniczy. Dobre wyposażenie w sprzęt (selektywnie wyłączna przez dyżurnego PPSP w Goleniowie syrena alarmowa, mundury ochronne, motopompy pływające, pilarki itp.) umożliwia uczestniczenie jej w akcjach bojowych i utrzymanie gotowości. Jednostka znajduje się w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym.

Ludowe Zespoły Sportowe - koło LZS Węgorza skupia 42 członków. Jest to jedno z prężniejszych kół w gminie. Członkowie koła wspólnie z Radą Sołecka i lokalnymi liderami organizują cyklicznych imprez sportowo rekreacyjnych przeznaczone dla wszystkich mieszkańców. Przez cały dzień trwania imprezy, licznie zgromadzone drużyny rywalizują w turniejach piłki nożnej i siatkowej, rozgrywane są konkurencja indywidualne i zespołowe (min. biegi, przeciąganie liny, rzut lotką) oraz gry i zabawy dla dzieci. Podsumowaniem jest rozdanie pucharów, dyplomów i nagród ufundowanych przez Wójta i Radę Gminy w Osinie. W imprezach uczestniczy cała społeczność miejscowości oraz zaprzyjaźnione zespoły z okolicznych miejscowości. Rywalizacja sportowa, wspólne grillowanie i zabawa do białego rana są doskonałą formą spędzania wolnego czasu i przyczyniają się do integracji mieszkańców.

Drużyna LZS Węgorza uczestniczy również w rozgrywkach piłki nożnej i siatkowej, organizowanych przez inne koła w sąsiednich miejscowościach.

W okresie zimowym liczna grupa młodych ludzi z Węgorzy korzysta z sali sportowej ZSP w Osinie i rozgrywa tam mecze piłki siatkowej.

Festyn na boisku pod lasem

Koło Gospodyń Wiejskich - kilka Pań z Węgorzy aktywnie uczestniczy w imprezach, wyjazdach i wystawach organizowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich w Osinie. Koło Gospodyń Wiejskich w Osinie działa od grudnia 2000 roku. Swoją działalność rozpoczęła od udziału w kursach tematycznych w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach ucząc się nie tylko trudnej pracy społecznej ale doskonalić także swój warsztat, poznając techniki takie jak np. koronkę pomorską – frywolitkę. KGW liczy 24 osoby z miejscowości Osina, Węgorza, Kikorze, Redostowo.

Członkinie Koła biorą udział w wystawach rękodzieła (Spotkania z Twórcami Regionalnymi w Nowogardzie, Święto Dyni w Zieleniewie, Festiwal Hanzeatycki w Goleniowie) a także konkursach gastronomicznych z których przywożą nagrody i wyróżnienia.

Konkurs „Najładniejsza wieś w Gminie Osina – od 2000 roku organizowany jest przez Wójta i Radę Gminy konkurs na najładniejszą wieś i najestetyczniejszą zagrodę. Celem konkursu jest uczynnienie Gminy Osina, gminą piękną z zadbaną i funkcjonalną zielenią, a także podniesienie standardu życia i pracy na wsi. W 10-ciu edycjach konkursu miejscowość Węgorza zajmowała kilkakrotnie punktowane miejsc, w 2007 roku I miejsce, w 2004, 2006 i 2008 II miejsce oraz 2000 III miejsce, otrzymując łącznie 14 tysięcy złotych na

Widok na miejscowość od strony Czermnicy

3. Analiza mocnych i słabych stron (SWOT)

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów **S**trengths (mocne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse w otoczeniu), **T**hreats (zagrożenia w otoczeniu). Jest ona metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „mocnych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony wsi i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);

- „słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony wsi i które niewyeliminowane utrudnią jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi wsi;
- „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój wsi).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego wsi. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi.

Silne strony

- ✓ walory przyrodnicze,
- ✓ czyste otoczenie i środowisko naturalne,
- ✓ korzystne położenie,
- ✓ życie mieszkańców,
- ✓ dobra infrastruktura (woda, gaz, energia, telefon i Internet),
- ✓ boisko sportowe i plac zabaw,
- ✓ dużo lasów,
- ✓ działająca Ochotnicza Straż Pożarna,
- ✓ koło Ludowych Zespołów Sportowych,
- ✓ brak uciążliwego przemysłu,
- ✓ zajęcia dla dzieci w świetlicy wiejskiej,

Słabe strony

- ✓ brak ofert do spędzenia wolnego czasu dla młodzieży,
- ✓ zły stan nawierzchni dróg,
- ✓ niefunkcjonalna i w złym stanie technicznym świetlica wiejska,
- ✓ brak kanalizacji,
- ✓ brak ciągów pieszych (chodników) wzdłuż dróg,

- ✓ brak obiektu stanowiącego centrum życia społeczno-kulturalnego, odpowiadającego standardom europejskim,
- ✓ zbyt mała liczba kursów komunikacji publicznej (autobusy, busy),
- ✓ nieduża aktywność społeczna,
- ✓ antagonizmy społeczne,
- ✓ występowanie nieuporządkowanych obejść,

Szanse (okazje)

- ✓ możliwość uzyskania środków finansowych z Unii Europejskiej,
- ✓ budowa nowej świetlicy wiejskiej z zagospodarowanym terenem w centrum wsi,
- ✓ integracja społeczeństwa poprzez wspólną pracę na rzecz sołectwa,
- ✓ rozwój turystyki i agroturystyki,
- ✓ poprawa estetyki wsi,
- ✓ budowa sieci kanalizacyjnej,
- ✓ remont i modernizacja dróg,
- ✓ rozwój ekologicznego rolnictwa,
- ✓ unijne dopłaty,
- ✓ rozwój prywatnej działalności gospodarczej, wzrost inwestycji w strefę usług,
- ✓ zmiany w świadomości społecznej,
- ✓ dobra współpraca z administracją gminną,

Zagrożenia

- ✓ wzrost bezrobocia,
- ✓ niska dochodowość z pracy w rolnictwie,
- ✓ ubożenie społeczeństwa,
- ✓ polityka legislacyjna państwa,
- ✓ migracja młodzieży do miejsc bardziej atrakcyjnych

4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców miejscowości Węgorza, po realizacji operacji, będzie teren położony w centrum wsi. Obecnie na działce nr 157/2, położone przy drodze powiatowej nr 0746Z, zlokalizowany jest plac zabaw dla dzieci.

Zdjęcie satelitarne miejscowości Węgorza

Źródło: Program Google Earth

Mapa geodezyjna miejscowości Węgorza (na żółto działka 157/2)

Źródło: opracowanie własne

Po realizacji operacji współfinansowanej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich powstanie obiekt w skład którego wejdą (projekt zagospodarowania w załączniku Nr 1):

- świetlica wiejska z zagospodarowanym terenem wokół (droga dojazdowa, parkingi, chodniki),
- boisko do piłki siatkowej,
- plac zabaw dla dzieci,
- miejsce spotkań mieszkańców.

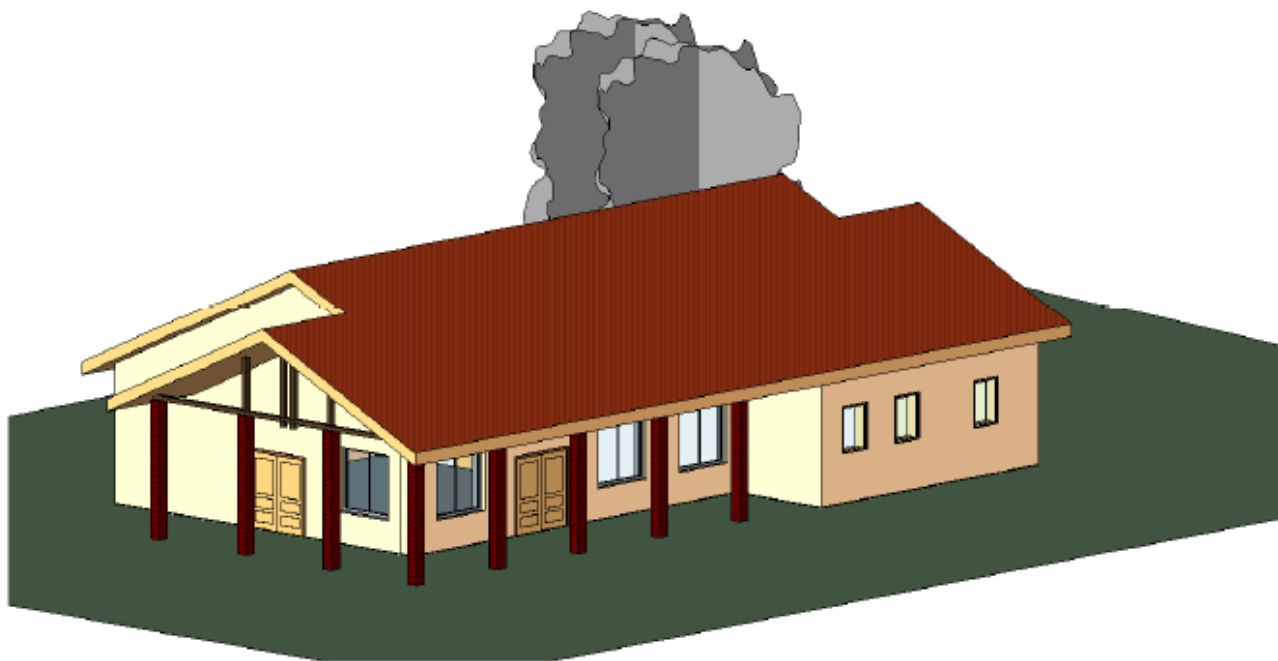
Ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne będzie to miejsce sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Stworzenie bezpiecznego miejsca rekreacji dla dzieci i młodzieży oraz miejsca spotkań służyć będzie odbudowie tożsamości i integralności wsi.

Umożliwi również kreowanie atrakcyjności turystycznej Węgorzy przez zachowanie zakorzenionych w jej kulturze i tradycji wartości.

Wybudowana infrastruktura, stanowiąc miejsce rekreacji i spotkań, będzie służyła lokalnej społeczności i turystom. Tutaj będzie można organizować różnego rodzaju imprezy kulturalne krzewiące rozwój fizyczny i duchowy, podtrzymujące tradycje ludowe.

Wzbogacenie oferty „centrum wsi” z pewnością przyczyni się do mobilizacji lokalnej społeczności i pobudzania jej aktywności. Wybudowana infrastruktura kulturalno-rekreacyjna będzie również stanowić element budujący atrakcyjność turystyczną miejscowości. Nowo powstały obiekt przyczyni się także do podniesieni estetyki miejscowości.

Projekt świetlicy wiejskiej

Źródło: projekt techniczny

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i wizja rozwoju

Kompleksowy i harmonijny rozwój miejscowości Węgorza poprzez wykorzystanie jej potencjałów i zasobów jest podstawą poprawy warunków życia społeczności lokalnej.

W rozdziale przedstawione zostały zadania przewidziane do współfinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2010-2015 a także wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2010-2017. Są to listy otwarte, które w trakcie programowania mogą być modyfikowane i uzupełniane.

W punkcie 4.3. zostały opisane zadania planowane do realizacji w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW w latach 2010–2013. Są to przedsięwzięcia najważniejsze, przygotowane technicznie i organizacyjnie do wdrażania.

Szczegółowy opis pozostałych zadań oraz kosztorysy prac będą przygotowywane bezpośrednio przed przystąpieniem do ich realizacji i zostaną dodane w formie załączników do Planu Odnowy Miejscowości Osina w trybie uchwalenia POM.

Wizje rozwoju sołectwa

W naszej wsi integrujemy mieszkańców poprzez wspólną pracę, aby nasza miejscowość była piękna i zadbana. Kultywujemy tradycje związane z naszą wsią organizując imprezy okolicznościowe nawiązujące do dawnych świąt i obrzędów. Prężnie funkcjonuje świetlica wiejska, która stanowi centrum kultury i spotkań mieszkańców. Uporządkowany i urządzony teren przy świetlicy wiejskiej oraz zmodernizowane boisko sportowe są miejscami spotkań na świeżym powietrzu. Jesteśmy dumni, że jesteśmy mieszkańcami wsi Węgorza. Dla realizacji naszej wizji konieczne będzie także zaangażowanie i współdziałanie władz samorządowych Gminy Osina, zwłaszcza w działaniach wymagających znacznego wkładu finansowego. Węgorza dzięki działaniom własnym, wspomaganym przez Gminę oraz fundusze zewnętrzne może stać się atrakcyjnym miejscem zamieszkania i przystankiem na turystycznych szlakach pieszych i rowerowych.

5.1. Zadania przewidziane do współfinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2010-2015 na terenie miejscowości Węgorza

Miejsce rankingowe zadania	Cel projektu zgodny z działaniami PROW 2007-2013	Nazwa projektu / zakres	Instytucja koordynująca realizację	Koszt zadania	Okres realizacji	Możliwe źródła finansowania
1	<p align="center">„Odnowa i rozwój wsi”</p> <p>Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury</p>	<p align="center">Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Węgorza</p> <p><u>Zakres:</u> Parterowy budynek z dachem dwuspadowym o wymiarach 11,6 m x 13,5m w nim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sala główna • hol wejściowy z zapleczem socjalno-sanitarnym i kuchennym • podcień z dwóch stron • wyposażenie (meble, sprzęt rtv, agd, komputery, gry) • zagospodarowanie terenu (droga dojazdowa, parkingi, tereny rekreacyjne) 	Urząd Gminy Osina	1 425 tys. zł	2010-2011	PROW Oś 3 Budżet gminy
2	<p align="center">„Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”</p> <p>Gospodarka wodno - ściekowa</p>	<p align="center">Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w miejscowości Węgorza</p> <p><u>Zakres:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa sieci kanalizacyjnej grawitacyjno tłocznej w miejscowości Węgorza 	Urząd Gminy Osina	2 540 tys. zł	2012-2013	PROW Oś 3 WFOŚiGW Budżet gminy

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010 - 2017

Miejsce rankingowe zadania	Cel projektu zgodny z działaniami PROW 2007-2013	Nazwa projektu / zakres	Instytucja koordynująca realizację	Koszt zadania	Okres realizacji	Możliwe źródła finansowania
3	<p>„Odnowa i rozwój wsi”</p> <p>Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków</p>	<p>Renowacja zabytkowego kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w miejscowości Węgorza</p> <p><u>Zakres:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymiana dach, • Remont drewnianej wieży, • Wymiana elewacji zewnętrznej. 	Parafia Rzymsko - katolicka w Strzelewie	800 tys. zł	2011-2013	PROW Oś 3, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Środki własne Parafii
4	<p>„Małe projekty” Oś 4 LEADER</p>	<p>Organizacja festynów sportowo-rekreacyjnych w latach 2011-2015</p> <p><u>Zakres:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez LZS, • imprezy okolicznościowe (dożynki, odpusty, mikołajki itp.) 	Rada Sołecka, Koło LZS, Stowarzyszenie	15 tys. zł	2011-2015	PROW Oś 4, Budżet gminy; sponsorzy

**5.2. Zadania przewidziane do realizacji w latach 2010 – 2017 współfinansowanie z innych środków (poza PROW)
na terenie miejscowości Węgorza**

Lp.	Nazwa projektu / zakres	Instytucja koordynująca realizację	Szacunkowy koszt zadania	Okres realizacji	Możliwe źródła finansowania
1	Budowa chodników wzdłuż dróg powiatowych	Urząd Gminy Osina Starostwo Powiatowe w Goleniowie	800 tys.	2012-2017	Starosta Goleniowski, Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, Fundusze UE, Budżet gminy
2	Rekultywacja płyty boiska do piłki nożnej	Urząd Gminy Osina Rada Gminna LZS	25 tys.	2011-2013	Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Budżet gminy
3	Budowa wodociągu Węgorza – kolonia Węgorza	Urząd Gminy Osina	300 tys.	2015-2017	Fundusze UE WFOŚiGW Budżet gminy
4	Zagospodarowanie terenów komunalnych (poprawa estetyki)	Urząd Gminy Osina Rada Sołecka	40 tys.	2013-2017	Fundusz Sołecki Wkład własny mieszkańców w formie robocizny, budżet gminy
5	Uruchomienie cmentarza komunalnego	Urząd Gminy Osina	50 tys. zł	2013-2017	Fundusze UE Budżet gminy
6	Remont dróg transportu rolniczego	Urząd Gminy Osina	200 tys.	2012-2017	Fundusze UE Budżet gminy

5.3. Opis zadania (operacji) planowanego do realizacji w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW

Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Węgorza

Węgorza to miejscowość licząca około 350 osób z dużym odsetkiem dzieci i młodzieży. Istniejąca świetlica wiejska nie spełnia wymagań i oczekiwań jej mieszkańców. Budynek

w którym zlokalizowana jest świetlica stanowi współwłasność z osobą prywatną, pomieszczenia są niefunkcjonalne i wymagają kapitalnego remontu. W związku z tym powstał pomysł sprzedaży pomieszczeń świetlicy wiejskiej i wybudowanie nowej.

Nowy budynek świetlicy wiejskiej będzie obiektem użyteczności publicznej przeznaczonym na działalność kulturalną, związaną z organizacją imprez o znaczeniu lokalnym i gminnym, jak wesela czy dożynki oraz inne spotkania okolicznościowe dla mieszkańców. W budynku będą odbywały się również zajęcia stałe (świetlica środowiskowa, kafejka internetowa). Świetlica będzie pełnić również funkcję lokalu wyborczego.

Opis techniczny

Będzie to budynek parterowy, niepodpiwniczony, kryty dachem dwuspadowym o kącie nachylenia połaci 25 stopni, o wymiarach 11,58x13,45 m, z ryzalitem i podcieniem akcentującym strefę wejściową, zwieńczonym trójkątnym szczytem. W budynku znajduje się główna jednoprzestrzenna sala o wymiarach 9,10x9,64m oraz hall wejściowy z zapleczem socjalno-sanitarnym i kuchennym. Budynek z dwóch stron otacza podcień o szerokości wejścia 2,57m, wsparty na murowanych słupach, na który prowadzą bezpośrednio wyjścia z sali na teren rekreacyjny.

Budynek jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przy wyjściu głównym będzie pochylnia o nachyleniu 8% umożliwiająca wjazd wózkiem. Wszystkie wejścia mają m.in. 90 cm szerokości, w budynku będzie również toaleta dla osób niepełnosprawnych a na zewnątrz oznakowane miejsce parkingowe.

Dach kryty dachówką cementową w kolorze kasztan. Budynek ogrzewany przy użyciu kotła gazowego.

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010 - 2017

Świetlica zostanie wyposażona w stoliki, krzesła, stół do tenisa, sprzęt agd (kuchnia elektryczna, lodówka-zamrażarka, czajniki elektryczna) telewizor, radio z CD, komputery (laptopy).

Wokół świetlicy zostanie urządzony plac zabaw, boisko do piłki siatkowej oraz miejsce do plenerowych spotkań mieszkańców.

Zestawienie pomieszczeń świetlicy

Lp.	Pomieszczenie	Powierzchnia (m ²)
1.	Hol	15,03
2.	Pokój pracy (świetlica środowiskowa)	20,44
3.	WC przedsionek	8,05
4.	Toaleta męska	2,04
5.	Toaleta damska	5,07
6.	Toaleta dla niepełnosprawnych	3,37
7.	Sala komputerowa	8,48
8.	Świetlica (duża sala)	88,9
9.	Kuchnia	16,07
10.	Szatnia	11,47
Razem		178,92

Cele

Cel operacji jest zgodny z celami określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 tj. podniesienie poziomu życia mieszkańców społeczności lokalnej poprzez wzbogacenie bazy kulturalnej, rozwijanie aktywności społeczeństwa wiejskiego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego przez naukę dawnych rzemiosł i elementów twórczości ludowej (ceramika, garncarstwo, szydełkowanie, itp.)

Realizacja projektu przyczyni się do aktywizacji społeczno – kulturalnej mieszkańców Węgorzy, poprzez utworzenie bazy lokalowej, przystosowanej do potrzeb osób

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010 - 2017

niepełnosprawnych, umożliwiającą m.in. spotkania społeczności lokalnej, organizację imprez, festynów. Częstsze spotkania w nowopowstałym obiekcie świetlicy wpłyną bezpośrednio na zwiększenie integracji społeczności lokalnej i więzi sąsiedzkich, umożliwią wykreowanie i aktywizację liderów lokalnych. Nowy obiekt pozwoli również na prowadzenie szerokiego wachlarza zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, pozytywnie wpływając na ich rozwój, poszerzając zainteresowania i wiedzę m.in. z zakresu historii i dziedzictwa kulturowego, przyrody. Wreszcie, organizacja nowych imprez i festynów przyczyni się do poszerzenia oferty turystycznej Węgorzy i w konsekwencji do wzrostu atrakcyjności turystycznej Gminy Osina.

Koszt realizacji operacji

Lp.	Wyszczególnienie	Koszt (zł)
1.	Koszty ogólne (projekt + kosztorysy)	44 000,00
2.	Instalacje wodociągowa, sanitarna, gazowa, wentylacja	183 091,56
3.	Instalacja elektryczna wew.	29 029,91
4.	Roboty budowlane	643 295,47
5.	Drogi, parkingi, roboty ziemne	465 378,41
6.	Zakup wyposażenia	60 000,00
Razem		1 424 795,35

Harmonogram operacji

Przygotowanie dokumentacji technicznej – do czerwca 2010 r.

Złożenie wniosku o dofinansowanie – sierpień 2010 r.

Wyłonienie wykonawcy w drodze przetargu – grudzień 2010 r. - styczeń 2011 r.

Zakończenie prac i złożenie wniosku o płatność końcową – listopad 2011 r.

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Węgorza zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów, oraz konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju sołectwa. Harmonogram wdrażania planu wyznaczają priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie czasowej oraz określa szacunkowe koszty poszczególnych przedsięwzięć. Realizacja większości zadań planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Efektem realizacji zadań wskazanych w niniejszym dokumencie będzie wizerunek wsi nowoczesnej, zintegrowanej, estetycznej i ekologicznej. Opisane w Planie Odnowy Miejscowości Węgorza na lata 2010-2017 działania powinny przynieść poprawę jakości życia mieszkańców i służyć rozwojowi wsi, a tym samym sprzyjać rozwojowi Gminy Osina.

Przewodniczący
Rady Gminy Osina

Robert Jurgielaniec

Opracował : Krzysztof Szwedo